

Segel Sällskapet Gäddviken

Gäddviket

1

2013

Ordföranden

Perspektivet på klubblivet förändras när man ikläder sig en ny roll. Sofia gör ett bokslut över sitt första år som ordförande.

Jag sitter i den första snöyran på tåget upp mot nordvästra Värmland för att hälsa på en vän och gammal kollega. Hon är fotograf på SVT Värmlandsnytt. Jag tänker på alla makthavare som vi har intervjuat tillsammans. Oftast skulle de ställas till svars för något fel som de hade gjort, något ansvar som de hade brustit i. Jag är bekväm i min roll som reporter. Det passar mig att ifrågasätta och ställa till svars, peka på bristerna.

Nu har jag varit Gäddisordförande i snart ett år. Det har varit en inte helt enkel omställning. Nu är det jag som tar ansvar för fel och brister. Under det här året har vi i styrelsen gjort så gott vi har kunnat och vi har löst en hel del problem och gjort en del förbättringar. Mycket hade vi säkert kunnat göra bättre, ja, ibland har vi nog till och med gjort fel, men i det stora hela har det funkat bra. Ni kan själva läsa vad vi har haft för oss i styrelseprotokollen och i verksamhetsberättelsen.

Jag har funderat mycket över det detta med makt, plikt och ansvar. Jag har svårt att förhålla mig till makten i sig. Jag tror att den förr eller senare korrumpierar, att

strävan efter makt och strävan efter att behålla makt sällan leder till något gott. Jag ville bli ordförande för att jag ville ta mitt ansvar och för att jag ville försöka återgälda vad åren som medlem har gett mig. Att behöva bestämma över sina kompisar är sällan roligt, det är en del av plikten. Att använda ordförandemakten till att driva klubben åt det håll du som medlem vill är betydligt roligare, det känns meningsfullt, för då har makten ett syfte. Den egentliga makten över Gäddis har du som medlem. När det gäller styrelsens arbete är det jag som tar det yttersta ansvaret. Ditt ansvar är ditt engagemang.

Hur du som medlem ska bruka din makt står i grunden i stadgarna. Ibland behöver de utvecklas, och ibland behöver de förtydligas, vilket är något som vi i styrelsen grubblar mycket på.

Jag hoppas att vi gäddvikare tillsammans fyller gäddisåret 2013 med det meningsfulla, det som plikt, makt och ansvar och stadgarna ska möjliggöra, alltså

det som gäddislivet går ut på – gemenskapen, seglingen, upptågen, festerna, båtfixandet, stunderna i solen på verandan utanför klubbhuset, småpratet, hjälpsamheten och den där gäddisandan.

Sofia B.

Skriv och fota for Gäddviket!

Även korta inlägg har sin plats i Gäddviket. Ta tillfället i akt och ventilera åsikter och tankar om klubben, båtlivet, eller världen i stort!

Ni kan också annonsera här inför kommande tilldragelser, eller för att köpa/sälja/byta prylar.

Slutligen: det är torka på bildfronten! Medlemsfotografier efterlyses.

Henry H.

Årsmöte!

Härmed kallas samtliga gäddvikare till årsmöte:

Tid: Den 14 februari 2013 kl. 19.00

Plats: Klubbhuset

Vad ska vi diskutera?

- Nya funktionärer ska väljas; kom och rösta och tacka valberedningen för ett väl utfört jobb!

- Vision och riktning för SSG, varthän vill vi sträva?

Den kompletta föredragningslistan finns på hemsidan och i klubbhuset.

Det är viktigt att just Du kommer, och dessutom funderar på vad Du kan bidra med till klubben. Det behövs alltid (faktiskt!) nya funktionärer för att driva verksamheten vidare, och titt som tätt ser vi olika grenar av SSG få en kallsup eller två när arbetsbördan blir övermäktig. Nu närmast kommer som exempel Rune Matsson (sammankallande i valberedningen) stiga åt sidan efter en väl genomförd period med förberedande

valarbete, i och med att nuvarande mandatperiod upphör. Vi behöver därför entusiastiska medlemmar för denna och andra viktiga uppgifter.

När det gäller visioner så kanske vi vill mer än att bibehålla *status quo*? Juniorsektionen drar igång jollesegling - vad mer kan vi göra? Hamnen måste utvecklas för att nå framtidens miljökrav - hur ser vi på det? Kom och diskutera detta och mer.

Väl mött!

Ett klubbhus av äldre snitt.

Adress- och telefonlista till styrelsen

Sofia Broomé, ordförande

070 - 209 95 37

Norra Dryckesgränd 4, 2 tr

111 30 Stockholm

sofia.broome@gmail.com

Jan Jäberg, kappseglingsledare

08 - 50 22 84 58, 070 - 23 55 643

Fyrspannvägen 49

131 48 Nacka

janne.jaberg@gmail.com

Jacob Hagberg, vice ordförande

070 - 731 74 06

Tranebergs Strand 9

167 40 Bromma

jacob.hagberg@balticsea2020.org

Maria Nordin, klubbmästare

073 - 679 00 97

Skärmarbrinksvägen 8

121 35 Johanneshov

marion_nord@hotmail.com

Lars Wallman, kassör

08 - 99 89 21, 070 - 484 00 80

Blackensvägen 92

125 34 Älvsjö

lars.wallman@karolinska.se

Henry Holmstrand, suppleant

08 - 648 7599, 073 - 696 1037

Voxnegränd 7

128 43 Bagarmossen

henry.holmstrand@gmail.com

Louise Fernstedt, sekreterare

08 - 452 79 34, 070 - 521 47 17

Ängsklockevägen 41

181 57 Lidingö

louise.fernstedt@skl.se

Katarina Svensson, ledare

juniorsektionen

070 - 873 77 32

Rankhusvägen 4

196 31 Kungsängen

annakatarinasvensson@gmail.com

Lars Salomonsson, hamnfogde

070 - 886 56 02

Svartskogsvägen 68

136 59 Haninge

larssalomonsson@telia.com

Telefon till klubbhuset:

08 - 644 01 38

Postadress:

Box 151 89, 104 65 Stockholm

Mailadress:

e-post@gaddviken.se

Postgiro:

5 25 40-2

Hemsida:

www.gaddviken.se

Gäddviken i konkurs?

Den som läser de preliminära balans- och resultatrapporterna för 2012 i det här numret av Gäddviken kanske höjer på ögonbrynen en smula och ställer sig själv frågan som utgör rubriken till den här kolumnen. Har det alltså slutligen gått så illa med vårt 100-åriga segelsällskap? Lyckligtvis kan jag svara ett bestämt nej på den frågan, några år till ska vi nog hänga med. Vad är det då som verkar så skumt att man frestas ta till k-ordet inför ekonomisiffrorna? Ett försök till förklaring följer här.

Sedan länge har Sällskapet haft vanan att ta in en stor del av avgifterna i förskott från medlemmarna, närmare bestämt på hösten. Låt oss kalla tidpunkten hösten år 1. Verksamheten har strax därefter nått slutet på sitt verksamhetsår och gått in i ett nytt. Enligt logikens lagar kallar vi detta år för år 2. De pengar som flöt in på hösten har sedan spenderats under det påföljande verksamhetsåret (år 2) på hamnunderhåll, fester, bastubyggen och annat nödvändigt och trevligt. Mot slutet av år 2 drar det så småningom ihop sig igen till fakturadags och nya pengar flyter in i kassan.

Vad är det då för problem med ovan-

stående? Jo, problemet kommer när resultatet av verksamheten ska redovisas. Resultatet är ju per definition förhållandet mellan inkomster och utgifter; ska man jämföra inkomster med utgifter så är det ju bra om man jämför inkomster och utgifter för samma period. Som jag skrev några rader längre upp så tar vi in våra avgifter på hösten, men vi spenderar våra pengar under det påföljande verksamhetsåret. Inkomster och utgifter följs alltså inte åt eftersom inkomsterna kommer under år 1, emedan utgifterna kommer under år 2. Den som hänger med så här långt kan då invända att klubben ju faktiskt får inkomster även på hösten år 2, så inkomsterna under år 2 kan ju faktiskt jämföras med utgifterna under år 2. I normalfallet är det en helt riktig invändning - så länge vi tar in samma mängd pengar från medlemmarna och gör av med ungefär samma mängd pengar så blir resultatet ganska rättvisande. Men, och nu kommer ett stort men: om inkomsterna ett år skiljer sig från inkomsterna det påföljande året blir resultatet missvisande. Vi har till exempel vid några tillfällen under senare år höjt avgifterna för att kunna hålla våra anläggningar och verksamhet igång. Det har inneburit att intäkterna har varierat

relativt mycket. Resultatredovisningen har då blivit missvisande och svårtolkad.

Finns det då något att göra åt det här problemet? Ni har antagligen redan gissat svaret, såklart det finns! Det enkla tricket är bara att ligga på pengarna och låtsas som om dom inte kommit in förrän det nya verksamhetsåret börjat! Nu finns det ingen manöver inom bokföring som heter "låtsas som om dom inte finns", vad det heter egentligen vet kanske någon bokföringskunnig inom klubben. Manövern innebär i alla fall att de pengar som kommer in på hösten och som ska användas nästa år bokförs som en skuld till oss själva. De kommer alltså att redovisas i balansräkningen. Efter årsskiftet gör vi oss av med skulden och får pengar att använda.

Det som jag beskrivit ovan är det som jag kommer att utföra under hösten. Det kommer under 2012 innebära att klubbens intäkter blir väldigt små eftersom det mesta av intäkterna "skjuts framåt" till 2013. Kostnaderna däremot ser ut ungefär som vanligt. Resultatet, dvs. intäkter vs. kostnader kommer då att bli negativt, alltså det ser ut som om vi gått med förlust. Nästa år, 2013, kommer allt att se ut som vanligt eftersom vi då har både intäkter och kostnader synkroniserade i tiden.

Så, när ni läser resultaträkningen och låter blicken vandra till siffran längst ner, ta det inte så allvarligt; att den ser avskräckande stor ut och dessutom är försedd med ett minustecken framför, det blir bättre redan nästa år! Om ni har frågor om detta går det bra att fråga mig eller någon annan i styrelsen per mail eller direkt när ni ser någon av oss i hamnen.

Lasse W.

Vägen framåt

Årets torrsättning gick bra, lugnt och säkert - det finns detaljer att fila på men inga större saker. Även höststädningen är avklarad. De flesta skåpluckor i verkstan skall nu gå att stänga, några har blivit lite skeva pga överlagt våld vid stängning men även det skall kunna rättas till. Under höststädningen genomfördes också de miljöåtgärder som SSG ålades som resultat av Nacka kommuns miljöinspektion i slutet av maj. Tre lådor under motorboden skall ta hand om eventuella utsläpp av bensin och olja från våra utombordsmotorer och i verkstans förråd finns nu tre plastbackar där olika kemikalier förvaras. I det ständigt pågående elprojektet har nu turen kommit till klubbhuset. I vinter är det tänkt att en luftvärmepump skall installeras. I Svindersvik BK har man med en sådan lyckats kapa elkostnaderna så nu står SSG med över 40% av klubbarnas totala elförbrukning mot tidigare 30%. Vi skall se om vi lyckas återställa ordningen med vår värmepump. Nästa år skall vi äntligen komplettera våra verktyg. Jag har fått en diger önskelista och skall försöka få med så mycket som möjligt inom budgeten.

Så långt är allting gott och väl. Vi har

dock en del utmaningar framför oss. Havs- och vattenmyndigheten i Göteborg har nu kommit med gemensamma riktlinjer för krav som kommunerna bör ställa på båtupptagningsplatser och borsttvättar. Myndigheten vill att följande skall gälla för anläggningar som tar hand om båtar som är målade med giftverkande bottenfärger:

1. Stora anläggningar med fler än 150 tvättar per år bör snarast, senast 2014, ha spolplatta med rening i två steg, sk trekammarbrunnar.

2. Medelstora anläggningar med 30 till 150 tvättar per år har samma krav, dock skall kraven vara uppfyllda 2015.

3. Små anläggningar med färre än 30 båttvättar per år bör snarast ha en spolplatta med sedimentationsbrunn.

Investeringskostnaderna för en trekammarbrunn hamnar mellan 500 000 och 1 000 000 kronor, spolplatta med sedimentationsbrunn lär kosta "bara" runt 200 000 kronor. Myndigheten säger även att om båtarna inte använder giftverkande färger behöver man eventuellt inte bygga någon spolplatta.

Man propagerar för båtlyftar och sjösättning bara när båten skall användas, billigt och bra... Man är även positiv till båtvtätt i vattnet men då skall det, om det är en borstvtätt, finnas en uppsamlingsbassäng för det avskrapade materialet. Sedimentet skall slamsugas och behandlas som miljöfarligt material.

Observera att myndigheten ger riktlinjer, därav formuleringarna ”bör” och ”eventuellt”. Kommunerna skall dock ställa krav och godkänna båtklubbarnas lösningar. Vid senaste mötet i NFBK, där Nacka kommun deltog, lät det som om kommunen inte var villig att godkänna, endast att påpeka brister. Detta fick säkringen att lösa ut för en av deltagarna, dock ej från SSG. Kommunens miljöenhet tyckte även att det var bra att Svindersviken nu håller på att växa igen, man ser det som ett hälsotecken.

Om vi inte lyckas hitta någon ”tredje väg” med vår bottenvtätt i vattnet så verkar valet stå mellan att investera i en spolplatta eller att helt gå ifrån giftverkande bottenfärger. Det händer en del på färgfronten, om detta kan läsas på annan plats i Gäddviket. Det ser nu ut som att vi inte kan högtryckspola båtarna på land vid nästa års torrsättning. Det innebär att båtarna redan måste vara rengjorda då.

Denna fråga kommer påverka oss i allra högsta grad de närmaste åren och om inte den ekonomiska smällen skall bli alltför kännbar så måste vi söka innovativa samförståndslösningar med Nacka kommun.

Lasse S.

Boj-karet: världspremiär för motordrift vid årets bojupptågning
Foto: Johnne Svensson

Resultat 2012

INTÄKTER

Avgifter	7 440,00
Hamnavgift, skåphyra	275,00
Sommarplatsuth.	9 250,00
Försäljning	1 587,88
Räntor	2 938,35
Extra uttaxering	0,00
Övrigt	4 462,50
Juniorverksamhet	74 497,28
Kappseglingar	2 970,00
GR-segling	7 140,00
GR-middag, pub etc	31 295,00
SUMMA INTÄKTER:	141 856,01

KOSTNADER

Drift hamn	-25 100,93
Invest hamn	-38 572,11
EI	-15 749,00
Vatten	-1 366,00
Sophämt, hamn	0,00
Försäkringar hamn	-10 657,00
Försäkringar holme	-5 000,00
Föreningsavgifter	-21 279,00
Arrende, hamn	-11 000,00
Arrende, parkering	0,00
Arrende, holme	-6 117,00
Klubbmästeriet	-24 655,00
Kappseglingar	-10 593,94
GR segling	-6 683,79
GR middag pub etc	-31 361,50
Omkostnadsers	-11 840,00
Gäddviket	-15 953,98
Hemsidan	-745,00
Övr. klubbkostn	-19 867,50

Juniorverk.	-74 348,97
Tjejerksamhet	-2 382,55
Driftkostnad, Holme	-12 889,91
SUMMA KOSTN.:	-346 163,18

RESULTAT: -204 307,17

SSG: PREL BALANS 2012

TILLGÅNGAR

Medl fordringar	58 184,50
Förskott	1 794,00
Kassa	11 093,40
Postgiro	262 182,90
Företagskonto	31 225,00
Sparkonto	0,00
Fondkonto	0,00
SUMMA:	364 479,80

SKULDER

Nyckelskuld	-46 924,50
OBS-konto	-970,00
Förbet. Avgifter	-241 330,12

SUMMA: 75 255,18

Budget 2013

INTÄKTER

Avgifter	109 850
Hamnavgift, skåp	129 630
S-platsuth	0
Försäljning	2 000
Räntor	300
Extra uttax.	0
Övrigt	2 000
Juniorverk.	92 500
Kappseglingar	3 250
GR segling	16 000
GR middag pub etc	45 200
SUMMA IN	400 730

Övr. klubbkostn	17 900
Juniorverk.	85 000
Mtrl investering Holme	28 000
Driftkostnad, Holme	10 000
SUMMA UT	416 730

RESULTAT -16 000

KOSTNADER

Drift, Hamn	15 000
Invest. Hamn	35 000
El	25 250
Vatten	1 500
Sophämt, hamn	1 500
Försäkringar hamn	10 740
Försäkringar holme	5 200
Föreningsavgifter	22 050
Arrende, hamn	11 500
Arrende, parkering	4 500
Arrende, holme	6 200
Klubbmästeriet	35 500
Kappseglingar	10 800
GR segling	18 200
GR middag pub etc	39 850
Omkostnadsers	13 040
Gäddviket	19 000
Hemsidan	1 000

Gäddviken vill i år slå på stort.

Samtliga medlemmar bjudna på kort...

Hör, stekvändarn gnäller!

Herrar och fruar, matroser, mamseller

Trippa så lätt in i herrskapets port.

Världen är trumpen: kontanter det gäller...

Hälsning och nigning, som aldrig ta slut!

*Gällt man i dörrarna klappar och smäller,
knärackan skäller,*

Frun ropar idligt: "Välkommen!"... "Vet hut!"

Meny:

Jordärstkocksoppa med tryffelaioli och bacon.

Kalvfärsbiff med honungsrostade rotfrukter och murkelsås

Choklادتårta deluxe

Favorit i repris!

*Med 1700-talet i färskt minne
Årsfest på Kristinehovs
Halmgård.*

Den 16/3 klockan 18 00

Levande musik, god spis & dans.

Osa klubbmästarinnan:

*Marja Nordin senast 25/2
marion_nord@hotmail.com*

alt. 0736790097

375kr /person

pg. 52540-2

Gäddis gratulerar!

Tove Söderlind	30 år	25 januari
Leo Regazzoni	30 år	2 februari
Inga-Lill Ehn	70 år	2 februari
Jan Erik Lutti	50 år	10 februari
Kjell Scherdin	75 år	24 mars

Till alla er som fyllt eller som kommer att fylla jämnt men där vi inte har tillgång till födelsedatum så grattar vi naturligtvis i efter- /förskott. Och nedan grattar vi alla juniorer som har födelsedag upp till 10 år och alla som fyller 15 eller 20 år.

Elsa Fallgren	15 år	17 mars
Frederick Svalling	15 år	25 mars
Johan Lundevall	7 år	26 januari
Hanna Johansson	20 år	13 februari
Simon Svensson	20 år	9 mars
Martin Hallberg	20 år	14 april

Snabb hjälp och låga premier

Så svarar våra kunder om varför de valt Svenska Sjö båt försäkring. En annan fördel är att vi jobbar enbart med båt försäkring. Kanske är det just därför vi har runt 50 000 nöjda kunder. Som alla har en sak gemensamt. De bryr sig om sina båtar. Precis som vi.

 Svenska Sjö
din egen försäkring

Kolla våra låga premier på www.svenskasjo.se
Eller ring oss på 08 541 717 50.
Kan det vara enklare?

Har vi rätt adress till dig?

Har du en känsla av att vissa saker går dig förbi? Hjälp oss med att få kompletta listor för e-mail, adress och telefon till alla medlemmar. Om du vill ändra eller komplettera någon uppgift, vänd dig då till:

- Jacob (vice ordf.) för e-mail
- Lasse W. (kassör) för adress och telefonnummer

Speciellt e-mail är viktigt eftersom alltmer info kommer skickas den vägen.

Henry H.

Båtbottenfärger

Zink är ute – koppar är inne. Igen?

Bottenfärgernas mjukisar, de blödande färgerna med zinkoxid, har visat sig vara farligare för vattenlivet än man tidigare trott. I årets kataloger över bottenfärger för ostkustbåtar återfinns enbart kopparoxidbaserade produkter. Men även dessa färger kan orsaka stora problem, inte minst för vår hamn. Som vår hamnfogde visat kommer våra val av färg få stor betydelse för klubbens ekonomi och fortlevnad.

Skillnaden mellan dagens kopparoxidbaserade färger och de som var tillåtna fram till 1998 är att halterna, och därmed frisättningen av koppar, är anpassade efter olika ekosystem. Det är här indelningen av Sveriges kuststräcker kommer in i bilden. Vattnets salthalt påverkar exempelvis blåstångsbältenas känslighet mot vattenlösligt koppar, och dessa bälten utgör de mest artrika miljöerna i Östersjön. Här ligger orsaken till att s.k. ostkustsfärg har lägre kopparoxidinnehåll (<10%) än västkustsfärg (ca 20%). Även utspädningfaktorn spelar roll. Havsgående fartyg tillåts använda färger med upp till 50% kopparoxid eftersom de allt som oftast har någon kilometer vatten under kölen. Men där utspädningen är mindre

lämnar till och med våra bleka fritidsbåtsfärger tydliga avtryck; i klubbhamnar, marinor och naturhamnar. I dessa miljöer, och i fjärdarna utanför, har Kemikalieinspektionen visat att koncentrationerna av bottenfärgernas aktiva ämnen (allra värst är Irgarol och tributyltenn, TBT; se faktaruta) stadigt stiger och har potential att skada ekosystemet – det händer just nu. Alltså: våra val spelar roll!

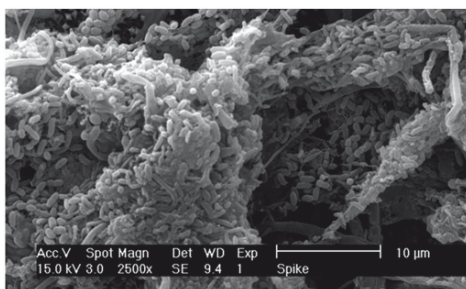

Havstulpaner: en sorts makro-fouling som uppstår först när mikroorganismerna fått fäste.

Beväxning på undervattenskroppen, eller ”fouling”, utgör ett alldeles eget ekosystem. De första kolonisatorerna är encelliga organismer – bakterier, cyanobakterier, alger och encelliga djur (mikro-fouling). Vissa alger är speciellt bra på att belägga båtbottnen med slem som formar en bra grogrund för den andra vågen av växning – större organismer såsom sjögräs och havstulpaner (makro-fouling) – och snart är båtbottnen skrovlig som ett

månlandskap. För att stävja detta kan man alltså använda olika biocider (kemiska bekämpningsmedel) som är effektiva mot både mikro- och makrofouling, eller försöka med alternativa (giftfria) metoder som oftast fokuserar på mikrofooulingen.

Bakterier och alger utgör första vågens mikro-fouling, grogrunden för vidare beväxning.

Marknaden kryllar inte av giftfria bottenfärger, men en snabb undersökning (naturligtvis genom googling...) vaskade fram två intressanta produkter som kanske räcker mot den svaga fouling vi har i skärgårdens inre delar:

- **Neptune Formula** förebygger fouling genom att med naturliga mekanismer skapa ett syreunderskott som förhindrar att beväxning får fäste

- **SEAWAX** är en helt mekanisk fransk produkt som ger en hal yta där fouling sitter löst (giftfri; kanske kan vi få den även till Sverige?)

Om det här är en utveckling vi vill stödja

så gäller det att rösta med fötter och plånbok. Och på tal om ekonomi: det billigaste sättet att undvika beväxning är nog att borsta eller tvätta av båtbottnen med jämna mellanrum, för att bromsa första vågens mikrofoouling.

Allas vår hamnfogde Lasse har under säsongen 2012 experimenterat med ett system för detta i Gäddis hamn. Lasse skrapade ren bottenfärgen från vattenlinjen och 40 cm ner och la sedan på ett antal lager epoxy, ingen bottenfärg utanpå. Han har under sommaren testat att borsta botten från pontonbryggan där Svean förtöjdes vid de avbärare som tillverkades i våras. Det gick ganska bra. Pontonbryggan är dock något för hög för att man skall få tillräcklig kraft vid borstningen. Bryggborstningen fick kompletteras med två tjänstebad med svamp, ett under semestern och ett före Gäddisregattan. I vinter kommer Lasse att ersätta bottenfärgen med epoxy ytterligare 40 cm ner. Nästa år kommer bryggtvätten att utvecklas. Nacka kommun har visat intresse och om bryggtvätten godkänns så kan vi förhoppningsvis slippa investera i en spolplatta, detta under förutsättning att vi fortsätter att endast använda icke giftverkande bottenfärger.

Lasse är inte den första i sällskapet att inte

måla med bottenfärg. Bröderna Lindstrands M22:or har endast primer i botten. Även vår SM-vinnare Erik Persson bottenmålar sin M22 med primer. Således Gäddvikare, testa något nytt och skriv in med tips om era erfarenheter av såväl procedurer och produkter. Fram för nya idéer för miljöns och hamnens skull!

*Jacob H, Lasse S,
och Henry H.*

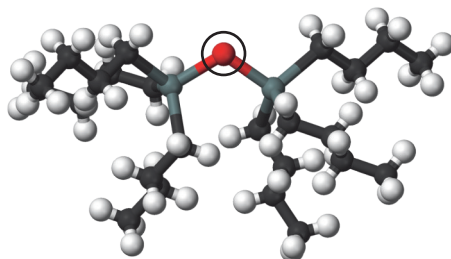
Tributyltenn (TBT) förbjöds 1989 för användning på fritidsbåtar i Sverige, beroende på dess extrema giftighet mot både vattenlevande organismer och däggdjur.

Precis som för exempelvis blymönja och Irgarol är TBT tillräckligt vattenlösligt för att orsaka skadliga effekter på organismer som inte har direkt kontakt med båtbottnfärgen. Gränsvärdet för TBT i vatten är ett nanogram per liter (1 g per 1000 000 m³), men lösligheten är omkring en miljon gånger större än så. TBT sprids således i höga doser långt bortom det målade båtskrovet.

I Svenska vatten uppmäts 10 till 100 gånger högre halter än gränsvärdet, och i marinor mer än 1000 gånger så höga värden, vilket lett till att ett antal känsliga arter försvunnit från många

svenska havsområden. TBT påverkar däggdjur inklusive människor enligt följande: "...förstör fortplantningssystem och centrala nervsystemet, benstrukturen och tarmsystemet".

Man skulle ju kunna tänka sig vilka koncentrationer man drar med sig in i klubbhuset för att ta en macka om man slipat sin båt, målade med TBT. Miljarddels gram gör hela skillnaden...

TBT består mest av kol (svart) och väte (vitt). Tenn-atomens position är markerad med en cirkel.

Cayennepeppar...

... i bottenfärgen?

Hej alla gäddvikare!

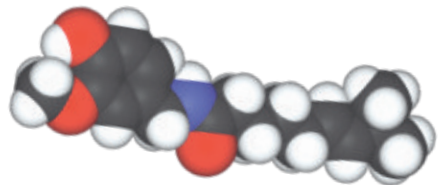
Här får ni ett tips om hur ni (kanske?) kan slippa havstulpaner på era båtbottnar. En eftermiddag i september satt vi - hustru Margareta och jag - i vårt hus i norra Bohuslän och njöt av ett för sommaren ovanligt vackert väder tillsammans med en god vän i vår bryggförening. Från att ha diskuterat vad vi skulle kunna göra åt ett plötsligt uppdykande problem med befarad skeppsmask i stolparna i föreningens relativt nybyggda brygga, råkade jag nämna att vår båt var svårt angripen av havstulpaner, sjögurkor och andra organismer. Båtbottnen var bestruken med bottenfärg av västkustkaliber men hade legat stilla i två månader under sommaren. "Rör i en hel kryddbuk cayennepeppar i bottenfärgen! Det har provats av goda vänner till oss och det funkar" sa vår vän.

Till en början var jag ganska skeptisk . Det lät för bra och för enkelt. Här har färgproducenter satsat massor med pengar på forskning och tagit fram olika varianter av miljövänlig (och dj...t dyr) bottenfärg, men som oftast visat sig vara drivbänk för ovannämnda livsformer.

Varför har de inte provat cayennepeppar? Några veckor senare satt jag och pratade med ägaren till företaget "Hamn och Sjö" i Hamburgsund som byggde vår brygga. Han och hans medarbetare kunde bekräfta att cayennepeppar i bottenfärg verkligen funkar.

Till kommande säsong skall jag testa med harmlös ostkustfärg spetsad med en burk cayennepeppar. Jag hör av mig till Gäddviket om utfallet. Om det här tipset sprider sig lär det bli ont om cayennepeppar på butikshyllorna..!

*Med seglarhälsning,
Sten-Gunnar*

Den heta molekylen - capsaicin - är den aktiva beståndsdel i cayennepeppar. Hos däggdjur aktiverar capsaicin de neuroner som känner värme och smärta. Sjögurkornas upplevelse av av detta är mindre klarlagd.

Klubbholmen

Hågkomster från arbets-
dagen & kräftkalaset på
Lilla Skratten, 22-23
september.

Ett stort TACK till alla
för ett kanon-jobb!

Nordlund och Tor snickrade på bastun,
överskottsmaterialet värmdes gott
efteråt.

Bojar upp... inte helt enkelt... Mats och
Lasse reder ut webben.

Innan arbetet börjar löste Maggan och
Inger Melodikryset.

Räcket på gamla dasset fick sig en
översyn av Janne och Kalle.

Janne och Erik som fixade
skärgårdens snyggaste vedbodsgolv
och sågade all veden!

Maggans fisksoppa smakade underbart efter förmiddagens arbetspass.

Kalle packar in Janne och förrådet inför vintern...

... och Inger kollar att det blir rätt.

Festen i full gång. Maria och Tonie låter sig väl smaka!

Skåne till annanaspajen smakade mumselimum?! Skål!

Foto: Lena Karlsson - Idé och design: Tor Hedvall

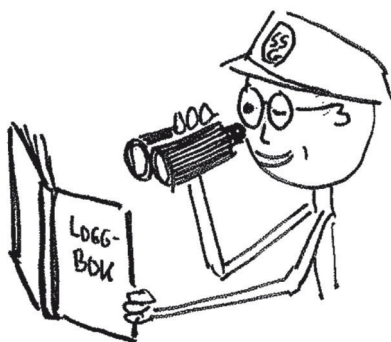
Missade du detta evenemang så har vi en grill- och öppnarhelg den 25:e maj 2013. Välkomna!

Johnnes loggbok

Ett klipp ur Johnnes loggbok, denna gång en gastkramande historia om elektrifiering...

Min fjärde båt blev Peola. P-28, första versionen, helt i trä. Blev andre ägare, ändå var Peolas elsystem ett s.k. rättbo. Lösa sladdar här och där. Beslöt riva ut hela skiten och "bygga" nytt. El i båt är inte helt kinesiska ansåg undertecknad, bygger mycket på logik: plus in, samt allt förenat till minusjord till motorn. Svensson tillbringade halva vintern med att rita upp ett s.k. schema (snyggt med räta vinklar, rött för plus). Då jag jobbade på radiohuset, visade jag stolt upp mitt schema för min "el-guru" på serviceavdelningen. Med beröm godkänt!

Efter sjösättningen, medan båten ännu var tom, satte jag igång. Hade tjackat in mig på en elpanel med lysande knappar och inbyggda säkringar, samt många meter grov dyr dubbelkabel. Det gamla elnätet var spikat med små vita nubb, där huvudena börjat rosta. Svensson var smartare, tjackade två paket kopparnubb. Många kvällar kröps omkring - drogs kabel under kojor, genom skott - till förpikslusen - till ekolod - till logg o kompass - till lanternor, osv., osv. upp och tillbaka till snygga elpanelen. Blev snyggt faktiskt.

Dags för test. Kopplade in batteri och motor-jord - provade en lampa - klick - en säkring gick - kortis? Provade ekolodet - klick igen, osv., osv. Återvände förgrymmad till el-gurun med mitt schema. Han godkände igen - och lånade ut ett mätinstrument. Kortis i alla ledningar!! Smarta Svenssons kopparnubb hade vassa kantiga sidor, skar genom kabelns isolering på båda ledarna. 168 kortslutningar!!! Troligt världsrekord (vilket garv det blev på radiohusets serviceavd...).

Det svindlade - riva ut allt, tjacka ny kabel (ej billigt), krypa och spika igen, en vecka till vid bryggan... Funderade. En grym djärv plan. Som sann träbåtsägare vet man ju att trä ej leder ström. Alltså: tjackade två paket runda tandpetare, en tub Karlssons Klister. Blev billigt. En kväll, med en bra avbitartång: lyfte upp kopparnubb - en i taget - tandpetare i lim - in i spikhålet - klipp av tandpetaröverskott. 168 tandpetare. Tre

timmars jobb. Bet ihop. Spännande...
Tände. Funkade. Allt fungerade!

Såg lite ovanligt ut med rader av
tandpetarstumpar istället för
spikhuvuden, men gjorde tjänst i alla år
jag seglade med Peola, och sitter troligen
fortfarande kvar, var hon nu befinner sig
på de sju haven. Trä är inte att förakta,
eller..?

Johnne S..

Föreningsbrev **B**

AVS: Segel Sällskapet Gäddviken, Box 151 89, 104 65 Stockholm